

Ющенко Д. А., Посилкіна О.В

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Впровадження інноваційних підходів до антикризової фінансової діагностики в аптечних закладах

o.posilkina@gmail.com

Вступ. Сучасний стан фармацевтичного сектору України визначається складними умовами функціонування в умовах економічної нестабільності, викликаної війною, а також впливом зовнішніх економічних, політичних та регуляторних факторів. На цьому тлі питання антикризового управління набуває особливої актуальності, оскільки стабільне забезпечення населення лікарськими засобами та підтримка діяльності фармацевтичних організацій вимагають своєчасних, адаптивних і ефективних заходів. Без належного управління кризовими ситуаціями фармацевтичні підприємства можуть стикнутися зі значними труднощами в забезпеченні доступності, якості та безпечності продукції, а також у підтриманні конкурентоспроможності на ринку, що і обумовлює актуальність теми дослідження.

Мета дослідження полягає в удосконаленні науково-практичних підходів до антикризової діагностики в аптечних закладах.

Матеріали і методи. У процесі дослідження використовувалися методи системного підходу, контент-аналізу, фінансово-економічного аналізу, аналітичного порівняння. Інформаційну базу становили нормативно-правові акти, аналітичні матеріали щодо стану вітчизняного фармацевтичного ринку та статистичні дані.

Виклад основного матеріалу. В умовах економічної нестабільності, що поглибилася через війну та пандемію, аптечні заклади мають впроваджувати ефективні антикризові заходи для забезпечення своєї фінансової стійкості. Впровадження системи антикризової фінансової діагностики є важливим етапом у цьому процесі. Така система дозволяє своєчасно виявляти загрози та кризи, що виникають на різних етапах розвитку закладу, і дає змогу приймати

необхідні управлінські рішення для мінімізації негативних наслідків на результати його діяльності.

Запропонований алгоритм проведення антикризової фінансової діагностики враховує специфіку фармацевтичного бізнесу та адаптований до викликів сучасного ринку (рис.1). Кожен етап алгоритму спрямований на інтеграцію інноваційних підходів до аналізу, прогнозування та управління фінансовими ризиками в діяльності аптечного закладу, що дозволяє своєчасно реагувати на кризи та мінімізувати їхній негативний вплив.

Рис. 1 Запропонований алгоритм проведення антикризової фінансової діагностики в аптечному закладі

Використання інноваційних критеріїв діагностики передбачає введення спеціальних показників, які дозволяють детальніше оцінити фінансовий стан аптечного закладу. Наприклад, аналіз частки ринку в сегменті ОТС-препаратів допомагає зрозуміти позицію закладу серед конкурентів. Динаміка витрат на

логістику дозволяє виявити джерела перевитрат і підвищити ефективність постачання. Оцінка частоти повторних покупок клієнтів забезпечує дані для оцінки рівня лояльності споживачів. Завдяки таким показникам можна точно визначити критичні зони, які потребують уваги.

Використання спеціалізованого програмного забезпечення для автоматизації аналізу фінансових даних значно прискорює процес і підвищує його точність. Програми дозволяють проводити багатофакторний аналіз у режимі реального часу, що знижує ймовірність людських помилок і забезпечує своєчасне виявлення ризиків.

На етапі розробки алгоритмів раннього виявлення кризових явищ впроваджуються автоматичні тригери, які сигналізують про потенційні проблеми. Наприклад, зниження середнього чека або затримки поставок можуть бути першими ознаками фінансових труднощів. Виявлення таких змін на ранніх етапах дозволяє розробити план дій і мінімізувати втрати.

Завдяки інтеграції CRM-систем проводиться детальний аналіз поведінки клієнтів, включаючи частоту покупок, популярність окремих категорій товарів та ефективність акцій. Це дозволяє створювати персоналізовані пропозиції, які сприяють утриманню клієнтів і підвищенню їхньої лояльності.

Оцінка впливу зовнішніх факторів, таких як коливання цін постачальників або зміни в законодавстві, допомагає передбачати їхній вплив на фінансову стабільність компанії. Цей підхід дозволяє краще підготуватися до можливих викликів і адаптувати стратегію управління відповідно до змін.

Висновки. Запропонований алгоритм є інноваційним рішенням для забезпечення фінансової стабільності аптечних закладів в умовах кризи. Інтеграція специфічних критеріїв діагностики, автоматизація процесів і впровадження алгоритмів раннього реагування дозволяють знизити ризики та забезпечити гнучкість управління. Особливу увагу має приділятися клієнтській аналітиці, що сприяє зміцненню довіри клієнтів і підтримці конкурентоспроможності закладу.